

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda
Politidirektoratet

Nr.
G-02/2025

Vår ref
24/6072

Dato
13.1.2025

G-02/2025 Ikrafttredelse av endringer i utlendingsforskriftens regler om utvisning av utlending som har barn i Norge

Justis- og beredskapsdepartementet har i dag vedtatt en ny hovedregel i utlendingsforskriften om at det i visse tilfeller hvor en utlending har barn i Norge, ikke skal utvises for brudd på utlendingsloven. I stedet skal det ilegges krav til tilleggstid for å oppnå permanent oppholdstillatelse, jf. lovens § 70 annet ledd.

Bakgrunn

Det vises til Stortingets vedtak nr. 71 av 4. desember 2023:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 følge opp Baumann-rapportens forslag, som en samlet arbeidsgruppe stod bak, om at det for enkelte typer utvisningssaker som omfatter utlendinger med barn i Norge som hovedregel skal ilegges krav til tilleggstid for permanent oppholdstillatelse, istedenfor utvisning.»

Anmodningsvedtaket refererer til punkt 9.2.1 i en arbeidsgrupperapport som departementet mottok i endelig versjon i februar 2022: [Terskelen for utvisning i saker som berører barn - regjeringen.no](#).

Arbeidsgruppa viste til følgende sentrale eksempler på typetilfeller hvor de mener at det som hovedregel skal pålegges tilleggstid for å oppnå permanent oppholdstillatelse i stedet for utvisning:

«i) I saker der et barn er innvilget beskyttelse mot retur til landet som forelderen vurderes utvist til, kan en ikke henwise til at familien kan utøve familielivet der i perioden innreiseforbudet varer.

ii) Det samme vil gjelde for norske barn som har et beskyttelsesbehov, typisk ved risiko for FGM [kjønnslemlestelse] i det aktuelle landet.

iii) Andre eksempler på at det ikke vil være en reell mulighet å henwise familien til det aktuelle landet, vil være der den gjenværende forelderen selv har blitt innvilget beskyttelse mot retur til det aktuelle landet, og derfor ikke henvises til å bosette seg der.

iv) Også øvrige forhold kan tilsi at det ikke kan henvises til en slik mulighet – eksempelvis der den gjenværende forelderen har særkullsbarn i Norge som det utøver samvær med, eller som det bor sammen med, men som har rett til samvær med sin andre forelder i Norge.»

Merknader til ny § 14-1a i utlendingsforskriften

Til første ledd

Bestemmelsen i første ledd innebærer at det som hovedregel skal anses uforholdsmessig med utvisning for brudd på utlendingsloven, dersom utlendingen er forelder til mindreårige barn i Norge, og «det ikke er mulig å videreføre familielivet i utlendingens hjemland, blant annet på grunn av risiko for alvorlige overgrep mot ett av familiemedlemmene eller ekstraordinære humanitære omstendigheter.»

I det utkastet som var på høring, benyttet departementet begrepet «uoverstigelige hindringer» for å definere i hvilke tilfeller det ikke skal anses mulig å videreføre familielivet i utlendingens hjemland. Begrepet «uoverstigelige hindringer» var hentet fra EMDs praksis («insurmountable obstacles»). I lys av merknader i høringen, har departementet etter en ny vurdering falt ned på at det gir klarere veiledning å benytte formuleringen, «ikke er mulig å videreføre familielivet», som tydeligere gjenspeiler de typetilfellene som ble fremhevet i den aktuelle arbeidsgrupperapporten.

Rent innholdsmessig vil terskelen fortsatt være tilnærmet lik innholdet i begrepet «uoverstigelige hindringer».

Det følger av formuleringene og av de eksemplene som ble nevnt fra arbeidsgruppa, at det ikke er en forutsetning at familiemedlemmet har asylstatus, og det kreves heller ingen formell asylprosess for å avklare en bestemt status. Det kan for eksempel være tale om et norsk barn som vil risikere forfølgelse. Det er heller ikke avgjørende om barnet eller den andre forelderen – dersom de ikke er norske borgere – tidligere har fått asylstatus. Forvaltningen må selv avgjøre hvilken prosess som er nødvendig og hensiktsmessig for å ta stilling til om det er slike reelle hindringer mot å videreføre familielivet som bestemmelsen peker på.

Forslaget i høringsnotatet var formulert slik at den nye hovedbestemmelsen skulle gjelde ved «overtredelse av utlendingsloven». Formuleringen ga ikke noe tydelig svar på om bestemmelsen bare gjaldt ved utvisning for overtredelse av utlendingsloven etter

§ 66 første ledd bokstav a, eller om den også ville gjelde ved utvisning etter § 66 annet ledd bokstav a, eller når utlendingen ble utvist etter § 66 første ledd bokstav c som følge av ilagt straff for overtredelse av utlendingsloven. Departementet har derfor omformulert bestemmelsen for å gjøre det tydelig at den skal gjelde i alle tilfeller hvor det vurderes utvisning for brudd på utlendingsloven, uavhengig av hvilken hjemmel utvisningsvurderingen er knyttet til. Dette fordi det ikke er noe skarpt skille mellom de tilfellene som vurderes etter den ene eller andre utvisningshjemmelen, som kan begrunne at sakene bør løses ulikt. I den nye formuleringen er det derfor presisert at bestemmelsen vil gjelde ved vurdering av utvisning «etter utlendingsloven § 66 første ledd bokstav a, § 66 annet ledd bokstav a, eller § 66 første ledd bokstav c når utlendingen er ilagt straff for brudd på utlendingsloven.»

I motsetning til i høringsnotatet, er det videre presisert i annet punktum at forvaltningen i tilknytning til den nye bestemmelsen, som utgangspunkt ikke må ta stiling til om det er formelle hindringer e.l. for at familien kan oppnå oppholdstillatelse i utlendingens hjemland.

Når det gjelder forutsetningen om tidligere utøvet og fortsatt planlagt familieliv, vises det til merknaden til tredje ledd nedenfor.

Til annet ledd:

Bestemmelsen i annet ledd er ment å ivareta de tilfellene arbeidsgruppen peker på i sitt punkt *iv*.

Til tredje ledd:

Mens det i første ledd er fastsatt en *hovedregel* om at utvisning i de angitte tilfellene skal anses uforholdsmessig, er det i *tredje ledd* gitt nærmere føringer for når det likevel kan være grunnlag for utvisning. Det følger av formuleringen «blant annet» i tredje ledd at de momentene som er fremhevet i de to bokstavbestemmelsene, ikke er uttømmende.

I bokstav a er det vist til at det kan legges vekt på sannsynligheten for at utlendingen uansett ikke vil bli gitt oppholdstillatelse etter lovens og forskriftens rettighets- eller skjønnsbestemmelser. Begrunnelsen er at forskriftsforslaget ikke i seg selv regulerer vilkårene for oppholdstillatelse. Det er en egen vurdering, og situasjonsbildet kan være svært forskjellig, slik f.eks. følgende eksempler kan vise:

- I noen tilfeller har en utlending som er utvist på grunn av falske opplysninger om ID, beskyttelsesbehov, reiserute eller andre forhold av betydning for asylsaken, giftet seg med en norsk borger eller en utlending med asyl, og det er klart eller overveiende sannsynlig at alle vilkår for familieinnvandring er oppfylt. Hvis utvisningsvedtaket fastholdes, vil imidlertid utlendingen av denne grunn bli nektet en oppholdstillatelse selv om vilkårene for øvrig er oppfylt.
- I noen tilfeller er forholdet at utlendingen uansett vil bli nektet oppholdstillatelse fordi vedkommende ikke har hatt, eller skal ha, tilstrekkelig samvær med barnet

til at familielivet vil kunne danne grunnlag for opphold, verken etter lovens rettighetsbestemmelser eller etter skjønnsbestemmelsene i § 49 eller 38.

- I noen tilfeller er forholdet at utlendingen uansett vil bli nektet oppholdstillatelse fordi vedkommende ikke bidrar til å avklare egen identitet (og det vil heller ikke bli gitt oppholdstillatelse etter lovens § 38 femte ledd).
- I noen tilfeller er forholdet at underholdskravet eller andre vilkår for familieinnvandring ikke er oppfylt, og at det ut i fra en helhetsvurdering av saken, heller ikke er grunn til å gjøre unntak og gi en tillatelse etter unntaksreglene om sterke menneskelig hensyn i kapittelet om familieinnvandring eller i lovens § 38 (opphold på humanitært grunnlag).

Personer som ikke fyller forutsetningene for oppholdstillatelse etter lovens eller forskriftens rettighets- eller skjønnsbestemmelser, enten det er etter søknad om asyl eller søknad om familieinnvandring, bør i utgangspunktet fortsatt få avslag og plikt til å reise ut.

Dersom en utlending som omfattes av første ledd vil kunne oppnå oppholdstillatelse hvis vedkommende ikke utvises med et innreiseforbud, vil dette tale sterkt for at utvisning bør unnlates, selv om det alltid må foretas en totalvurdering. På den annen side fastsetter ikke bestemmelsen noe nærmere om hvordan praksis bør være i de tilfellene hvor det *ikke* er sannsynlig at tillatelse vil bli gitt. Dette må overlates til etatenes skjønn og hensiktsmessighetsvurderinger. På den ene side vil det alltid hefte en usikkerhet ved prejudisielle vurderinger, som det kan være større eller mindre grunn til å ta hensyn til i den enkelte sak, og på den annen side er det uheldig dersom det unnlates å utvise i en rekke saker hvor utlendingen uansett nektes oppholdstillatelse. Dersom det sistnevnte blir situasjonen, vil det bli behov for en ny utvisningsvurdering dersom utlendingen heller ikke etter at avslaget på oppholdstillatelse opprettholdes, overholder utreiseplikten.

I bokstav b er det vist til situasjoner hvor det er knyttet ekstra skjerpene omstendigheter til overtredelsen av utlendingsloven, for eksempel så grovt forsøk på misbruk av asylsystemet at det vil kunne være spesielt nedbrytende for tilliten til asylsystemet dersom det ikke reageres med utvisning.

Det at utlendingen har operert med falsk identitet, nasjonalitet eller gitt en falsk asylforklaring, vil ikke i seg selv være tilstrekkelig for å gjøre unntak fra hovedregelen i ny § 14-1a, selv om det i utgangspunktet vil ligge innenfor kjernen av det som i praksis anses som meget alvorlige brudd på utlendingsloven. Stortingets anmodningsvedtak må forstås slik at det skal skje en oppmyking gjennom et mildere reaksjonsvalg, også i slike situasjoner.

Departementet viste i høringsnotatet til konkrete eksempler på situasjoner hvor det likevel foreligger så skjerpene omstendigheter at det etter en konkret vurdering fortsatt kan være grunnlag for utvisning selv når man er innenfor kriteriene i

hovedregelen i den nye bestemmelsen. Ett eksempel er en situasjon hvor utlendingen har fremmet søknad om asyl som medlem av en forfulgt minoritetsgruppe, men hvor det så viser seg at vedkommende har operert med falsk identitet og faktisk tilhører den maktstående majoritetsgruppen i det aktuelle landet, og overhodet ikke er utsatt for noen forfølgelsesfare eller andre typer forhold som kan gi grunnlag for oppholdstillatelse.

Et annet eksempel er at utlendingen aktivt har holdt seg skjult for myndighetene i Norge for å unngå uttransportering, og så stifter familieliv i riket. Det at noen motsetter seg utsendelse ved å gå i skjul for myndighetene, bidrar ikke bare til å undergrave asylsystemet, men er også svært alvorlig ut i fra sikkerhets- og ordenshensyn.

Til fjerde ledd:

I fjerde ledd er det fastsatt at dersom det er uforholdsmessig med utvisning etter den nye bestemmelsen i § 14-1a, skal det som hovedregel ilegges krav til tilleggstid for å oppnå permanent oppholdstillatelse.

Grunnen til at departementet ikke har fastsatt en absolutt kobling mellom de tilfellene hvor det finnes uforholdsmessig med utvisning og de tilfellene hvor det bør ilegges krav til tilleggstid, er at dette bør være opp til etatenes skjønn og hensiktsmessighetsvurderinger, på lik linje med det som er situasjonen i alle andre tilfeller hvor etatene konkluderer med at utvisning er uforholdsmessig. I de tilfellene hvor utlendingen er ilagt straff for brudd på utlendingsloven, og utvisningsspørsmålet er vurdert etter § 66 første ledd bokstav c, reguleres spørsmålet om tilleggstid av utlendingsforskriften § 11-5 dersom utlendingen ikke blir utvist.

Forskrift om endringer i utlendingsforskriften (alternativ til utvisning)

Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 13. januar 2025 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 70, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 14-1a skal lyde:

§ 14-1a Om utvisning for brudd på utlendingsloven når utlendingen har barn i Norge, og det ikke er mulig å videreføre familielivet i utlendingens hjemland

Det skal som hovedregel anses uforholdsmessig med utvisning etter utlendingsloven § 66 første ledd bokstav a, § 66 annet ledd bokstav a, eller § 66 første ledd bokstav c når utlendingen er ilagt straff for brudd på utlendingsloven, dersom utlendingen er forelder til mindreårig barn i Norge som det utøves familieliv med, og barnet er norsk borger eller har oppholdstillatelse, eller har oppholdsrett

etter lovens kapittel 13, og det ikke er mulig å videreføre familielivet i utlendingens hjemland, blant annet på grunn av risiko for alvorlige overgrep mot ett av familiemedlemmene eller ekstraordinære humanitære omstendigheter. I utgangspunktet forutsettes det ikke at det i denne forbindelse tas stilling til om en eventuell søknad om oppholdstillatelse vil kunne bli innvilget i utlendingens hjemland mv.

Det samme som i første ledd gjelder i tilfeller hvor gjenværende forelder har særkullsbarn i Norge som vedkommende utøver samvær med eller bor fast sammen med, men som har rett til samvær med sin andre forelder i Norge.

Ved vurderingen av om det likevel kan være forholdsmessig med vedtak om utvisning i slike tilfeller som nevnt i første og annet ledd, kan det blant annet legges vekt på

- a) sannsynligheten for at utlendingen uansett ikke vil bli gitt oppholdstillatelse etter lovens og forskriftens rettighets- eller skjønnsbestemmelser,
- b) om det er knyttet ekstra skjerpene omstendigheter til overtredelsen av utlendingsloven, for eksempel et så grovt forsøk på misbruk av asylsystemet at det kan fremstå som spesielt nedbrytende for tilliten om det ikke reageres med utvisning.

I de tilfellene hvor det anses uforholdsmessig med utvisning etter bestemmelsen her, skal det som hovedregel ilegges krav til tilleggstid for å oppnå permanent oppholdstillatelse, jf. lovens § 70 annet ledd. I de tilfellene hvor utlendingen er ilagt straff for brudd på utlendingsloven som kunne gitt grunnlag for utvisning etter § 66 første ledd bokstav c, reguleres spørsmålet om tilleggstid av utlendingsforskriften § 11-5.

II

Forskriften trer i kraft 20. januar 2025.

Med hilsen

Kenneth A. Baklund (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Ann-Kristin Wilvang
seniorrådgiver